

Kwartaalmonitor Detailhandel

Derde kwartaal 2014

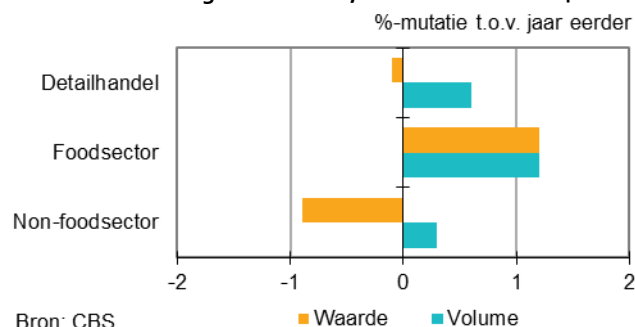
Winkels in voedings- en genotmiddelen drukken omzet detailhandel

- Totale detailhandel derde kwartaal: opnieuw hogere verkopen, omzet iets lager
- Foodsector: groei houdt aan, maar valt iets terug
- Non-foodsector: ondanks groter volume lagere omzet
- Postorderbedrijven en internetwinkels: groei omzet iets kleiner
- Bestedingen huishoudens en consumentenvertrouwen: consumptie groei licht, koopbereidheid stabiel

De detailhandel heeft de verbetering van het tweede kwartaal in het derde kwartaal niet op alle fronten weten door te zetten. De omzet kwam, na een lichte groei in het tweede kwartaal, iets lager uit dan in het derde kwartaal van vorig jaar. Dit kwam voornamelijk door doordat de prijzen iets sterker daalden en het volume minder sterk groeide. Met name de winkels in voedings- en genotmiddelen presteerden minder goed. Aan de andere kant liep het aantal vacatures in het derde kwartaal weer verder op en gingen er minder detaillisten failliet dan een jaar eerder. Verder blijft de consumptie door huishoudens licht groeien, hoewel de koopbereidheid nauwelijks verbetering laat zien. Het vertrouwen van detaillisten loopt verder op en de verwachtingen zijn wederom beter.

Omzetontwikkeling detailhandel, derde kwartaal 2014

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

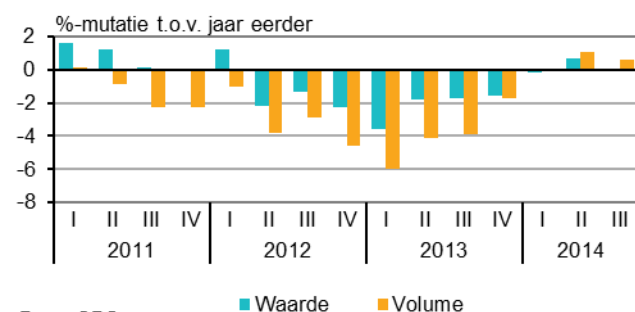
Totale detailhandel

Opnieuw hogere verkopen, omzet iets lager

De detailhandel heeft in het derde kwartaal van 2014 niet de groei van een kwartaal eerder kunnen vasthouden. Na de eerste omzetstijging in twee jaar tijd kwam de omzet in het derde kwartaal iets onder het niveau van een jaar eerder uit. Deze terugslag kwam vooral doordat de prijzen iets harder daalden en het volume minder sterk groeide dan in het tweede kwartaal. Desondanks is het voor het eerst sinds eind 2008 dat het volume twee kwartalen achter elkaar groter was dan een jaar eerder.

De terugval was voornamelijk toe te schrijven aan de minder sterke groei van de winkels in voedings- en genotmiddelen. Non-foodwinkels noteerden een even grote krimp als in het tweede kwartaal van dit jaar.

Omzetontwikkeling detailhandel

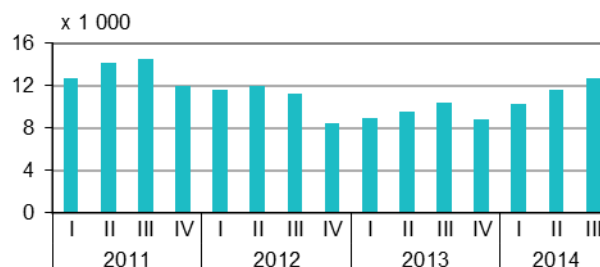
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Aantal vacatures blijft toenemen

Het aantal openstaande vacatures kwam in het derde kwartaal van dit jaar op het hoogste niveau van de afgelopen drie jaar uit. Er stonden bijna 13 duizend vacatures open, in de elf voorgaande kwartalen kwam dit aantal niet boven de 12 duizend uit.

De dynamiek nam verder toe. Er ontstonden dit kwartaal 34 duizend nieuwe vacatures en er werden 33 duizend vacatures vervuld. Dit zijn de grootste veranderingen sinds het tweede kwartaal van 2012.

Aantal openstaande vacatures

Bron: CBS

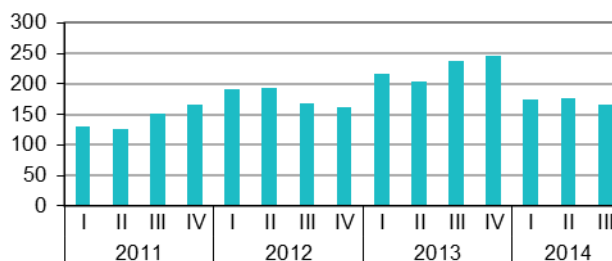
[StatLine: Vacatures](#)

Aantal faillissementen loopt verder terug

In het derde kwartaal van 2014 liep het aantal faillissementen in de detailhandel verder terug. Er gingen 166 detaillisten failliet, ruim 30 procent minder dan vorig jaar. In tegenstelling tot vorig jaar was het aantal failliete detailhandelaren ook kleiner dan in het tweede kwartaal (177). Het aantal faillissementen kwam zelfs op het laagste niveau van de afgelopen twee jaar uit.

De daling komt vooral doordat er minder non-foodwinkels over de kop gingen. Dit kwartaal sloten 132 bedrijven in de non-foodbranche hun deuren, een kwartaal eerder waren dit er 142. De tak met winkels in voedings- en genotmiddelen liet geen verandering zien. Met 18 failliete bedrijven werden in deze branche veel minder bedrijven failliet verklaard dan bij de non-foodwinkels.

Uitgesproken faillissementen detailhandel

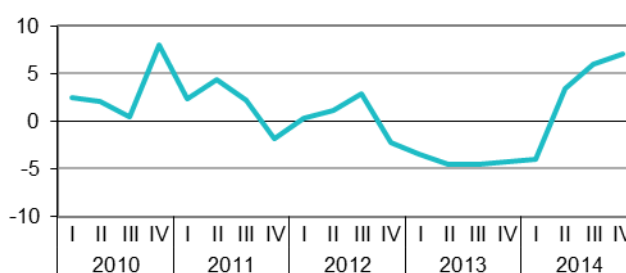
Bron: CBS

[StatLine: Uitgesproken faillissementen](#)

Vertrouwen detailhandel weer iets verbeterd

De stemming onder de ondernemers in de detailhandel is voor het vijfde kwartaal op rij verbeterd. Het ondernemersvertrouwen komt aan het begin van het vierde kwartaal uit op 7, het hoogste niveau in vier jaar. De detailhandel noteerde in de drie kwartalen van 2014 een minimale groei van de omzet na jaren van krimp. Dit is terug te zien in het toegenomen vertrouwen van de detaillisten. Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de ontwikkeling van de omzet in het vorige kwartaal, een oordeel over de handelsvoorraden en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. De omzetontwikkeling was in het derde kwartaal iets minder gunstig. Het oordeel over de handelsvoorraden verbeterde en de ondernemers zijn beduidend positiever over de omzetverwachting voor het vierde kwartaal.

Vertrouwen detailhandelaren (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS

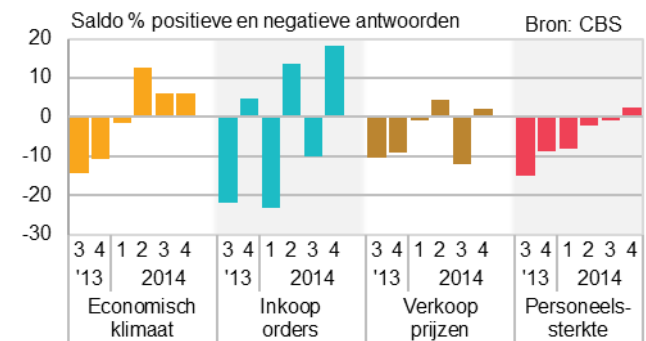
[StatLine: Ondernemersvertrouwen](#)

Detailisten positief over vierde kwartaal

De detailhandelaren zijn betrekkelijk optimistisch in hun verwachtingen voor het vierde kwartaal. Zo zal het economisch klimaat voor hun bedrijf verbeteren. Ze voorzien een hogere omzet en meer inkoop, maar dat is niet ongebruikelijk voor het qua omzet belangrijke vierde kwartaal. Vergeleken met de verwachtingen voor dezelfde periode in 2013 zijn de ondernemers veel positiever. De verkoopprijzen zullen in het vierde kwartaal niet veel veranderen.

Over de werkgelegenheid zijn de ondernemers wederom iets minder negatief, er zijn nu per saldo zelfs iets meer ondernemers die verwachten meer personeel in te zetten. Deze verwachting is in een jaar tijd gestaag minder negatief geworden.

Verwachtingen vierde kwartaal 2014

StatLine: [Conjunctuurenquête Nederland](#)

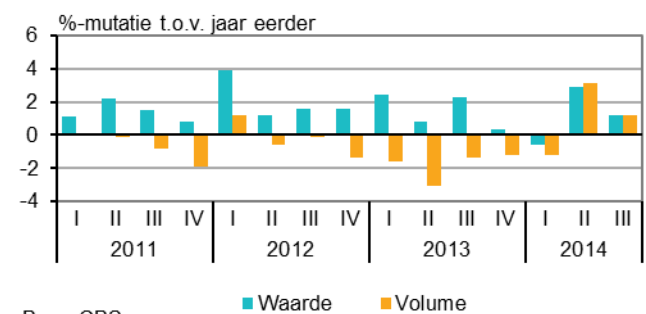
Foodsector

Groei houdt aan, maar valt iets terug

De winkels in voedings- en genotmiddelen boekten wederom meer omzet dan een jaar geleden. De stijging bedroeg dit kwartaal ongeveer 1 procent. Voor het tweede kwartaal op rij was dit toe te schrijven aan een groter volume. De groei viel wel kleiner uit dan in het voorgaande kwartaal. In het tweede kwartaal werd de omzet nog omhoog gestuwd door de paasaankopen die dit jaar in het tweede kwartaal vielen en vorig jaar een kwartaal eerder.

De laatste drie kwartalen is de prijsontwikkeling in deze branche een stuk kleiner dan in de voorgaande jaren. In het derde kwartaal van dit jaar waren de producten even duur als een jaar geleden, een kwartaal eerder was er zelfs een zeer marginale prijsdaling. In de voorgaande kwartalen was er juist een prijsstijging.

Omzetontwikkeling foodsector

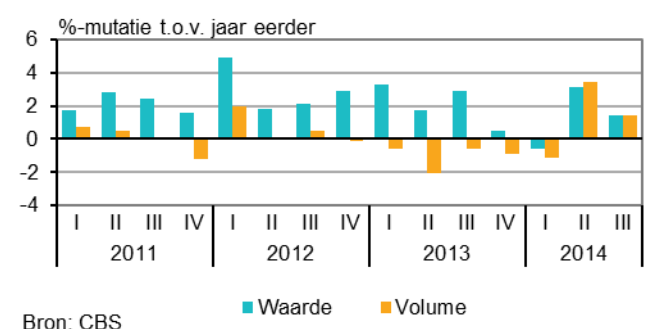
Bron: CBS

StatLine: [Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Supermarkten blijven in de plus

Supermarkten blijven de stimulerende factor in de foodbranche. De omzet in deze winkels kwam in het derde kwartaal 1,4 procent hoger uit dan een jaar geleden. Dit was wederom volledig toe te schrijven aan een groei in het volume. De prijzen waren even hoog als in het derde kwartaal van vorig jaar. Voor de supermarkten viel de groei lager uit dan in het tweede kwartaal. Het is wel voor het eerst in twee jaar dat het volume twee kwartalen op rij groeit.

Omzetontwikkeling supermarkten

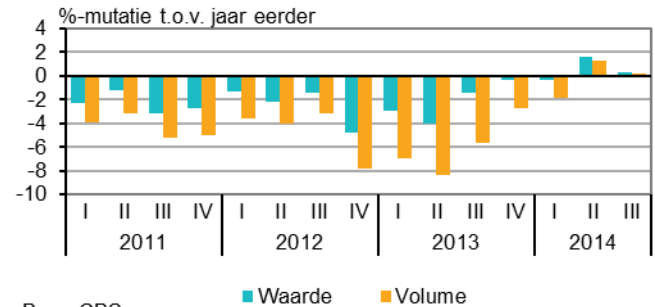
Bron: CBS

StatLine: [Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Foodspeciaalzaken houden groei vast

Nadat de omzet van de speciaalzaken in voedings- en genotmiddelen in het tweede kwartaal voor het eerst sinds lange tijd weer toenam, ging de omzet van deze winkels in het derde kwartaal wederom omhoog. De omzetstijging van 0,3 procent was wel een stuk kleiner dan de door paasaankopen gestimuleerde groei in het tweede kwartaal. Net als bij de supermarkten is de hogere omzet volledig toe te schrijven aan een groter volume.

Omzetontwikkeling foodspeciaalzaken

Bron: CBS

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

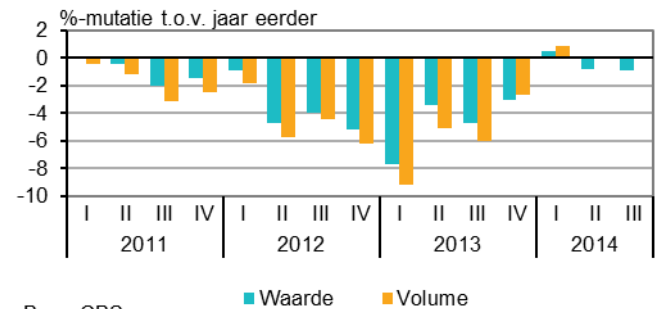
Non-foodsector

Ondanks groter volume lagere omzet

De omzet van de non-foodwinkels kromp in het derde kwartaal ongeveer even sterk als in het tweede kwartaal. Ondanks een groter volume werd 0,9 procent minder omzet behaald dan in het derde kwartaal vorig jaar. De prijsdaling (-1,1 procent) was iets sterker dan een kwartaal eerder. Daarmee was de opleving van het eerste kwartaal van korte duur. In vergelijking met de dalingen in de twee voorgaande jaren is de krimp dit jaar wel beduidend kleiner, vooral doordat het volume blijft groeien.

September was voor de non-foodbranche het spiegelbeeld van augustus. Augustus was heel erg positief, terwijl in september de omzet en het volume sterk krompen. Dit kwam vooral door wisselende prestaties van de kledingwinkels.

Omzetontwikkeling non-foodsector

Bron: CBS

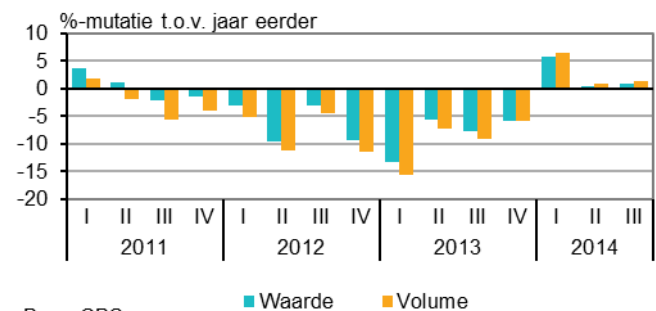
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Wederom kleine groei winkels in doe-het-zelfartikelen

De omzet van winkels in doe-het-zelfartikelen steeg in het derde kwartaal met bijna 1 procent. Daarmee weet deze branche de groei die in het eerste kwartaal werd ingezet vast te houden. De omzet steeg ongeveer even sterk als in het tweede kwartaal, maar nam wederom minder toe dan in de eerste drie maanden van dit jaar. In totaal heeft deze branche in de afgelopen drie kwartalen ongeveer 2 procent meer omzet behaald dan in dezelfde periode een jaar eerder. Dit komt door grotere volumes, de prijzen zijn licht gedaald. Daarmee lijkt deze branche voor het eerst sinds 2007 weer een jaar af te gaan sluiten met een plus.

Binnen de doe-het-zelf-branche laten de bouwmarkten een vergelijkbaar beeld zien. Voor deze winkels was de omzetgroei in het derde kwartaal (1,5 procent) echter wel duidelijk beter dan de kleine dip een kwartaal eerder (-0,3 procent).

Omzetontwikkeling winkels in doe-het-zelfartikelen

Bron: CBS

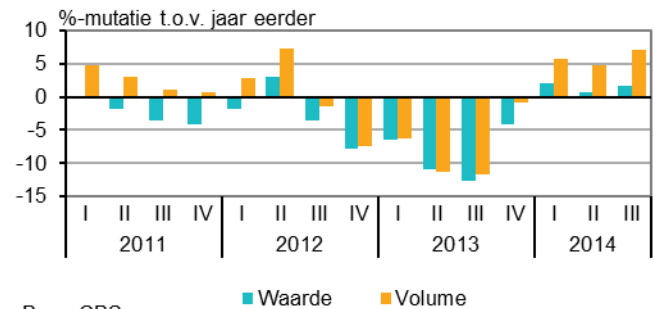
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Consumentenelektronica blijft in de plus

Winkels in consumentenelektronica behaalden voor het derde kwartaal op rij een hogere omzet dan een jaar eerder. De omzetgroei in het derde kwartaal was, met 1,7 procent, ook groter dan in het voorgaande kwartaal. De groei in deze branche is toe te schrijven aan grotere volumes, de prijsdaling zette wederom verder door.

Winkels in wit- en bruingoed noteerden voor het eerst in twee jaar een omzetstijging, hoewel de toename nog beperkt was (0,6 procent). Ook de omzet van computerwinkels nam toe, maar de stijging van 10 procent was kleiner dan de sterke groei in het tweede kwartaal (19,7 procent). In het tweede kwartaal werd de omzet onder andere nog sterk gestimuleerd door vervangingsaankopen vanwege het stoppen van de ondersteuning van Windows XP.

Omzetontwikkeling winkels in consumentenelektronica

Bron: CBS

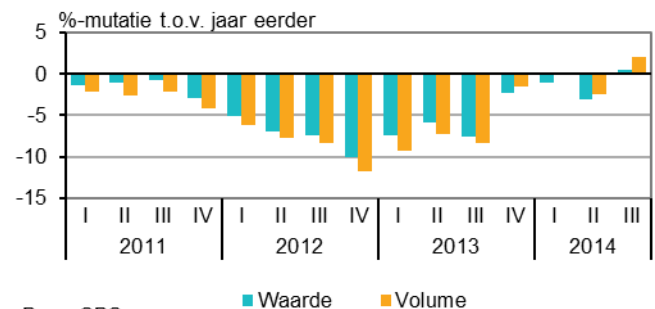
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Eerste groei woonwinkels in ruim zes jaar

De terugval van de woonwinkels in het tweede kwartaal was van tijdelijke duur. In het derde kwartaal hebben deze winkels de opwaartse trend toch weer verder doorgezet. De omzet was zelfs voor het eerst sinds begin 2008 hoger dan een jaar eerder. Dit kwam doordat het volume voor het eerst sinds lange tijd groeide. De omzetgroei was, met 0,5 procent, echter nog wel voorzichtig.

Bijna alle subbranches lieten een verbetering zien. Winkels in meubels en woninginrichting algemeen assortiment noteerden een omzetstijging van ruim 2 procent. Voor deze winkels is dit ook het eerste kwartaal met groei in de afgelopen zes jaar. Keukenwinkels boekten bijna 8 procent meer omzet. Deze winkels zaten wel al in de voorgaande kwartalen in de plus. Winkels in huishoudelijke artikelen hebben nog niet de weg omhoog gevonden. De klant gaf in deze winkels bijna 4 procent minder uit dan een jaar eerder.

Omzetontwikkeling woonwinkels

Bron: CBS

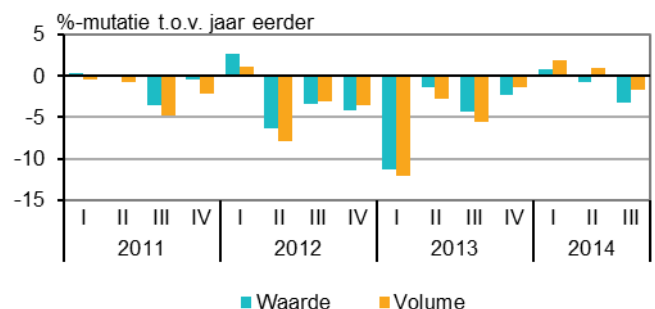
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Omzet kleding- en schoenenbranche harder gedaald

In het derde kwartaal van 2014 zakte de omzet van de winkels in kleding, schoeisel en textiel verder weg. De omzet daalde met iets meer dan 3 procent. Zowel het volume als de prijzen gingen met ongeveer 1,5 procent naar beneden. De hogere uitgaven van klanten (7,6 procent) in augustus zorgden nog voor hoop op een positief kwartaal, maar in de relatief warme en mooie septembermaand viel de omzet sterk terug (13,9 procent).

Bovenkledingwinkels, textielsupermarkten en schoenenwinkels leverden na een kleine groei in het tweede kwartaal in het derde kwartaal allemaal omzet in. De omzet was respectievelijk 0,9 procent, 3,6 procent en 4,7 procent lager. Dameskledingwinkels noteerden wederom een sterke krimp (6 procent).

Omzetontwikkeling winkels in kleding, schoeisel en textiel

Bron: CBS

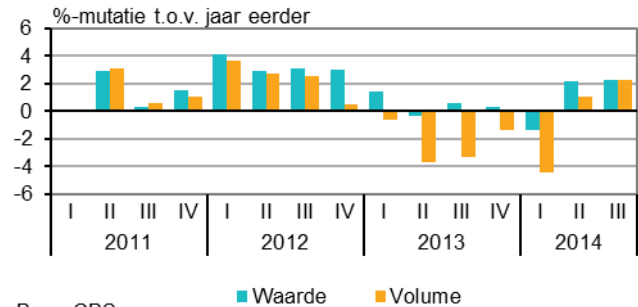
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Groter volume houdt omzetgroei persoonlijke verzorging op peil

Winkels in persoonlijke verzorging hebben de verbetering van het tweede kwartaal een goed vervolg gegeven. Net als in het tweede kwartaal kwam de omzet in het derde kwartaal ruim 2 procent hoger uit dan een jaar geleden. Vorig kwartaal droegen het volume en de prijzen ongeveer even sterk aan bij de omzetstijging. In het tweede kwartaal zijn de prijzen nauwelijks nog gestegen en kwam de groei bijna volledig door een groter volume.

Dezelfde trend is bij de drogisterijen te zien. De omzet van de drogisterijen was in het derde kwartaal 1,5 procent hoger. Voor deze winkels is de verbetering zelfs nog groter, aangezien deze branche voorafgaande aan het tweede kwartaal vijf kwartalen met krimp noteerde.

Omzetontwikkeling winkels in persoonlijke verzorging

Bron: CBS

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

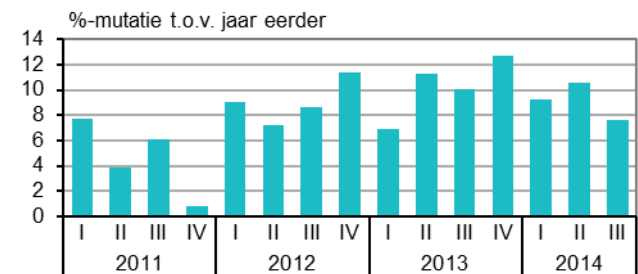
Postorderbedrijven en internetwinkels

Groei omzet iets kleiner

Postorderbedrijven en internetwinkels zetten opnieuw behoorlijk meer om dan in hetzelfde kwartaal vorig jaar. Met een stijging van bijna 8 procent viel de groei wel lager uit dan in de vijf voorgaande kwartalen. In juni en juli werden, met een omzettoename van bijna 7 procent, de laagste groeicijfers sinds februari 2013 genoteerd. In september trok de groei (9 procent) weer wat aan.

In totaal kwam de omzet dit jaar tot nu toe 9 procent hoger uit dan in dezelfde periode vorig jaar. In 2012 was de omzet uiteindelijk 10,3 procent hoger dan in 2011. De groei moet in het laatste kwartaal van 2014 dus wel iets aantrekken als deze branche net als in voorgaande jaren de stijging van een jaar eerder wil overtreffen.

Omzetontwikkeling postorderbedrijven, internetwinkels

Bron: CBS

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Bestedingen huishoudens en consumentenvertrouwen

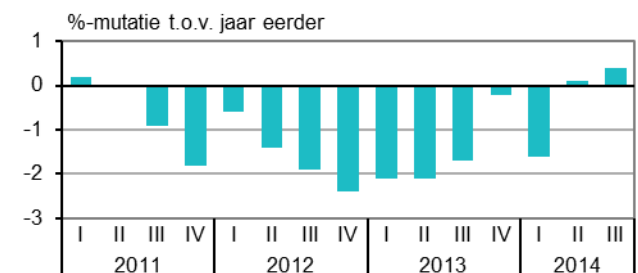
Consumptie groeit licht

Huishoudens hebben iets meer aan goederen en diensten besteed dan in het derde kwartaal vorig jaar. De stabilisatie en groei van dit en vorig kwartaal volgt op bijna drie jaar van krimp. De cijfers zijn gecorrigeerd voor prijsveranderingen.

In de eerst helft van 2014 werden de bestedingen nog gedrukt door een lager verbruik van aardgas. Zonder de bestedingen aan energie zou de consumptie in het eerste halfjaar licht gegroeid zijn.

Na twee jaar met een stevige krimp geven consumenten al vier kwartalen op rij meer uit aan duurzame goederen als kleding, schoenen, elektronica en auto's. Hieraan is in het derde kwartaal 1,3 procent meer besteed dan een jaar eerder.

Binnenlandse consumptie door huishoudens (volume)

Bron: CBS

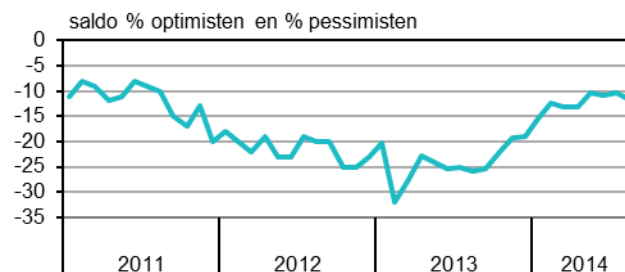
[StatLine: Bestedingen; consumptie huishoudens](#)

Koopbereidheid stabiel

De afgelopen drie maanden is de stemming van consumenten per saldo nauwelijks veranderd. In september stond de indicator op -7, in oktober op -3, maar in november weer op -8. Het percentage pessimisten onder de consumenten is dus nog altijd groter dan het percentage optimisten.

Het consumentenvertrouwen is gebaseerd op het oordeel van consumenten over de algemene economische situatie en de eigen financiële situatie (de koopbereidheid). Na acht overwegend positieve maanden waren consumenten in november over het economisch klimaat weer behoorlijk negatief. Deze deelindicator daalde met 12 punten naar -4. De deelindicator koopbereidheid wordt al negen maanden niet beter en was in november met een stand van -10 ook nog altijd redelijk negatief.

Koopbereidheid consumenten (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS

[StatLine: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van de cijfers die op 5 december 2014 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn niet seizoengecorrigeerd. Indien dit wel het geval is dan staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Meer informatie

CBS Infoservice: [online](#)
Telefonisch (09.00-17.00): 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst sector bedrijfsstatistieken Den Haag (EBD).

Datum 5 december 2014